

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

07 aprilie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun, Nadejda Toma,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura Unității teritoriale Autonome Găgăuze, D.Gheorghieva, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 31 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 26 noiembrie 2014 în cauza penală privindu-l pe

Tulba Mihail Alexandru, născut la 11 septembrie 1976, originar și domiciliat în r-nul Comrat, s.Congaz, str.Chirov 43.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 28.11.2013 - 31.12.2013,

2. Instanța de apel: 18.02.2014 - 26.11.2014,

3. Instanța de recurs: 11.02.2015 - 07.04.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 31 decembrie 2013, Tulba Mihail a fost condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Tulba Mihail este învinuit de organul de urmărire penală de faptul că, pe parcursul anului 2013, nedeținând autorizația corespunzătoare, acționând în scopul obținerii unui profit material, a sădit și a cultivat în grădina gospodăriei sale din str.Chirov nr.43, s.Congaz, r-nul Comrat, plante de cânepă, care conțin substanțe narcotice. Ulterior, Tulba Mihail a prelucrat plantele de cânepă crescute prin metoda uscării și măcinării frunzelor pentru obținerea substanței narcotice - marijuană, pe care urma s-o înstrăineze către persoane necunoscute.

La 28 septembrie 2013, în urma percheziției la domiciliul lui Tulba Mihail din str.Chirov 43, s.Congaz, r-nul Comrat, au fost depistate resturi de substanțe rășină de cannabis în cantitate de 2,56 grame, mase vegetale uscate în cantitate totală de 5975,81 grame, ce reprezintă marijuană în stare uscată, masă vegetală în stadiu verde de vegetație care reprezintă 80 grame de marijuană verde și 18 plante de cannabis care, potrivit rapoartelor de expertiză nr.6872 din 08 octombrie 2013 și nr.6878 din 09 octombrie 2013, se atribuie la substanțe narcotice, ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care M.Tulba să fie condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a

exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani, invocînd că a prezentat instanței suficiente probe ce confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și anume declarațiile martorilor I.Cerchez, A.Nistor, R.Cucu, P.Facalî, procesul-verbal de percheziție, rapoartele de expertiză, corpurile delictuale ridicate de la domiciliul inculpatului, cărora instanța le-a dat o apreciere justă, punîndu-le la baza sentinței, însă incorect a ajuns la concluzia că inculpatul nu a avut scopul înstrăinării acestor substanțe narcotice, bazîndu-se doar pe declarațiile acestuia, precum că substanțele narcotice depistate la domiciliul său au fost destinate pentru consumul personal ca substanță care-i ameliorează durerile provocate de tuberculoză de care suferă; cantitatea deosebit de mare de substanțe narcotice ridicată de la inculpat denotă faptul că acesta le deținea nu în scop personal, mai mult că în urma percheziției la domiciliul acestuia nu au fost depistate obiecte destinate pentru consumul substanțelor narcotice, cum ar fi țigări sau resturi de țigări, care în mod obligatoriu urmau să fie, în cazul în care persoana ar fi consumat substanțe narcotice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 26 noiembrie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză și corect a considerat că învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmare în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, în special elementul laturii subiective - scopul de înstrăinare, astfel corect au fost încadrate acțiunile lui M.Tulba în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal.

La fel, instanța a concluzionat că declarațiile martorilor I.Cerchez, A.Nistor și R.Cucu, care sînt colaboratori de poliție, referitor la faptul că la poliție a parvenit o informație operativă precum că M.Tulba acasă cultivă substanțe narcotice marijua, pe care urmează să o realizeze în F.Rusă, precum și că el a realizat o parte din substanțele narcotice pe teritoriul R.Moldova, nu pot fi reținute, deoarece probele menționate de către partea acuzării, cercetate în ședința de judecată a primei instanțe, precum și în instanța de apel, nu dovedesc vina inculpatului în realizarea substanțelor narcotice, astfel, declarațiile martorilor menționați nu pot fi recunoscute în calitate de probă, pe motiv că dînșii nu au putut să numească sursa de unde a fost primită informația operativă, iar în conformitate cu art.102 alin.(2) Cod de procedură penală, nu pot servi ca mijloace de probă datele comunicate de persoană dacă aceasta nu poate arată sursa informațiilor sale.

De asemenea, instanța de apel a relatat că rezultatele percheziției efectuate la domiciliul inculpatului în cumul cu declarațiile martorilor I.Cerchez, A.Nistor, R.Cucu și P.Facalî, confirmă doar faptul că la domiciliul inculpatului se păstrau substanțe narcotice, care au fost depistate în urma percheziției, astfel acestea, în cantitatea menționată, în lipsa altor probe, nu pot să certifice faptul intenției inculpatului de a realiza substanțele narcotice sau de a practica o anumită industrie.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în cadrul cercetării judecătorești, partea acuzării nu a prezentat probe ce ar combate argumentele inculpatului date în cadrul urmăririi penale și în prima instanță, precum că el este consumator de substanțe narcotice și se află la evidența medicului narcolog, recunoașterea parțială a vinovăției de către inculpat în săvîrșirea infracțiunii poate fi pusă la baza învinuirii doar în măsura în care vina lui este confirmată prin faptele și circumstanțele ce rezultă din cumulul de probe din dosar.

Astfel, instanța a conchis că măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către prima instanță, la stabilirea căreia s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, precum și de influența pedepsei aplicate

asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale acestuia, considerînd totodată irațională executarea reală a pedepsei cu închisoarea, pe motiv că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, în condițiile suspendării condiționate a executării pedepsei, nefiind stabilite careva impedimente pentru aplicarea acestor prevederi legale, inculpatul neprezentînd pericol sporit pentru societate.

5. În recursul ordinar declarat de către procuror, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, se solicită casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care M.Tulba să fie condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani, pe motiv că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și hotărîrile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția de aplicare a pedepsei cu suspendarea executării ei pe termen de probă, în rest invocînd repetat aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Judecînd recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia inculpatului depusă în referință, care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal consideră că recursul ordinar urmează a fi admis din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, potrivit art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit legislației în vigoare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal ține să menționeze că, judecînd apelul, instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelant, respectînd prevederile legale enunțate anterior.

În această privință se constată că, instanța de apel a considerat ca fiind stabilită vinovăția inculpatului Tulba Mihail, indicînd că acesta a fost condamnat pentru fapta constatată de prima instanță.

Însă, conform părții descriptive a sentinței, fapta imputată lui M.Tulba, nu a fost constatat că fiind săvîrșită de acesta, ci s-a menționat că, - ,, *Tulba Mihail este învinuit de către organul de urmărire penală de faptul că, în anul 2013, a cultivat acasă din str.Chirov nr.43, s.Congaz, r-nul Comrat, cînepă, pentru înstrăinare, care în urma*

percheziției s-a depistat , rășină de canabis ulei uscat în cantitate de 5975,91 grame marijuană și 18 plante de cânepă, în proporții deosebit de mari”.

Această stare de lucruri contravine prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Prin sintagma reținută în sentință *că inculpatul M.Tulba se învinuiește că, ...* rezultă că prima instanță, de fapt, nu a constatat fapta pentru care acesta a fost condamnat.

Instanța de apel nu a corectat eroarea de drept privitor la modul de întocmire a sentinței și nu a respectat prevederile legale, conform cărora „în cazul când prima instanță nu a respectat prevederile art.394 Cod de procedură penală privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, casând sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectând normele procedurale (art.393-397 Cod de procedură penală), va pronunța o nouă hotărâre conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

Or, potrivit prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

În acest sens, Colegiul penal reține că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art.394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă:

- descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, în speță, sentința de condamnare în sensul art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, nu conține descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

La fel, în opinia procurorului, instanța de apel, cercetând probele prezentate de acuzare în confirmarea învinuirii înaintate inculpatului - procesul-verbal de percheziție, corpurile delictive ridicate de la domiciliul acestuia, rapoartele de expertiză nr.6872 din 08.10.2013 și nr.6878 din 09.10.2013 a substanțelor ridicate, prin care s-a constatat că acestea constituie resturi de substanțe rășină de canabis în cantitate de 2,56 grame, mase vegetale uscate în cantitate totală de 5975,81 grame, ce reprezintă marijuană în stare uscată, masă vegetală în stadiu verde de vegetație care reprezintă 80 grame de marijuană verde și 18 plante de canabis care se atribuie la substanțe narcotice, nu le-a dat o apreciere obiectivă, în coroborare cu cumulul de probe administrate în cauză, inclusiv și cu declarațiile martorilor I.Cerchez, A.Nistor, R.Cucu și P.Facali, iar proporțiile deosebit de mari a substanțelor narcotice depistate la domiciliul inculpatului, demonstrează intenția acestuia de a le realiza, fapt ce se confirmă prin lipsa obiectelor destinate pentru consumul acestora la domiciliul inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel, menținând sentința primei instanțe, care și-a bazat concluziile doar pe declarațiile inculpatului privind lipsa intenției de înstrăinare a substanțelor narcotice, a făcut o selectare a probelor din dosar, fără a face o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept a tuturor probelor administrate în cauză, și, în așa mod, a tras o concluzie pripită că fapta inculpatului nu

întreunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate acestuia.

Astfel, modalitatea de motivare a soluției denotă că instanța de apel nu a apreciat probele sus menționate în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și coroborării acestora, pronuțându-se numai pe o parte din probele prezentate de părți.

Erorile de drept comise, nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a trage concluzii asupra probatoriului verificat și apreciat de către instanța de apel, și anume în aspectul dacă probele la care se face trimitere, confirmă starea de fapt reținută de prima instanță, ori învinuirea sub care a fost pus inculpatul, în consecință și în aspectul încadrării juridice a faptei și individualizării pedepsei.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel la judecarea apelului a comis o eroare de drept care, conform art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, se consideră temei de casare a deciziei pronunțate.

Încălcările enunțate determină Colegiul penal să concluzioneze asupra necesității casării deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel.

În procesul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să țină cont de argumentele formulate în apel și cele expuse în prezenta decizie, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Deoarece în Curtea de Apel Comrat activează completul de judecată în componența judecătorilor A.Curdov, A.Șpac și E.Dimina, care anterior au participat la examinarea cauzei și s-au expus asupra ei, ceea ce, conform art.33 Cod de procedură penală, face imposibilă participarea lor la rejudecarea cauzei în ordine de apel, iar constituirea unui nou complet de judecători la această instanță este imposibilă din lipsă de judecători, Colegiul penal dispune rejudecarea cauzei în Curtea de Apel Cahul.

7. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit.c), art.33 alin.(5) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura Unității teritoriale Autonome Găgăuze, D.Gheorghieva, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 26 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui Tulba Mihail și dispune rejudecarea cauzei în Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, publicată integral la 22 aprilie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Nadejda Toma